

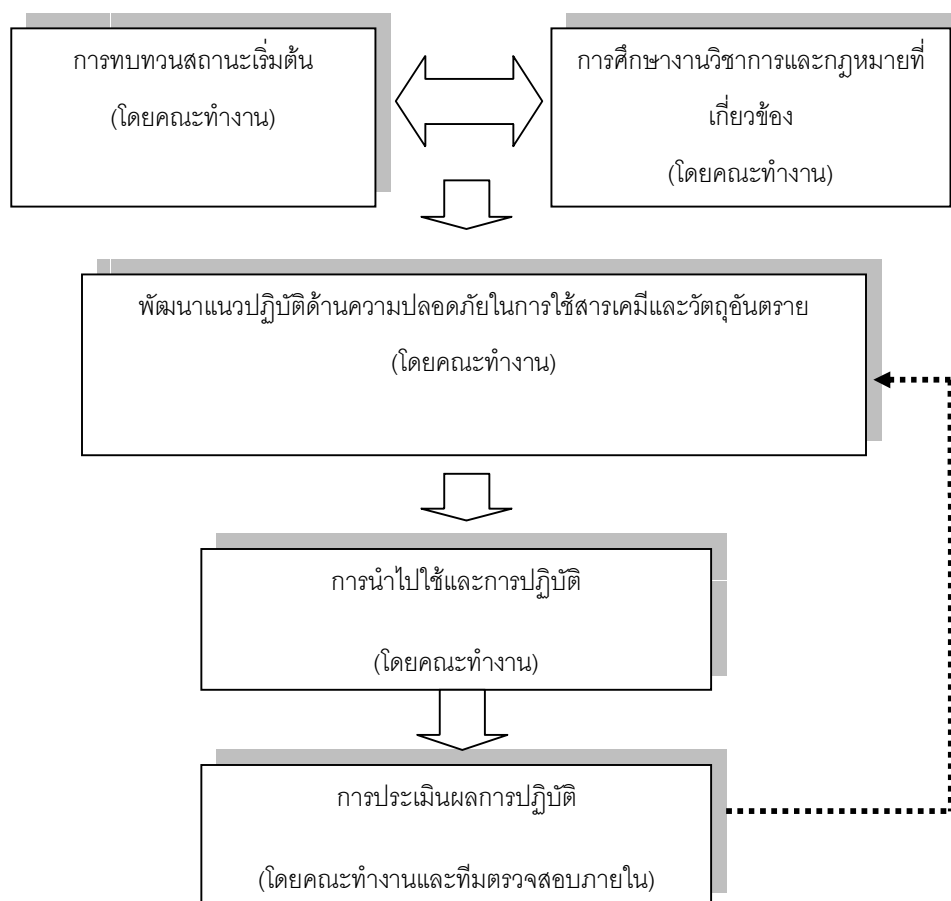
บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การจัดทำโครงการแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการสารเคมีและวัตถุอันตราย ของ บริษัท เคปียัสเต็มส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ผู้จัดทำโครงการได้วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนด ขั้นตอนในการจัดทำโครงการไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การทบทวนสถานะเริ่มต้น การพัฒนาแนวปฏิบัติ ด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย การนำไปใช้และการปฏิบัติ และการ ประเมินผลการปฏิบัติ ตามที่แสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ



ขั้นตอนในการดำเนินโครงการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนสถานะเริ่มต้น

1.1 การทบทวนสถานะเริ่มต้นของบริษัท เคบี ซีสเต็มส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

การทบทวนสถานะเริ่มต้น เพื่อประเมินว่าโรงงานมีการดำเนินการด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายอะไรบ้าง ทั้งนี้การทบทวนสถานะเริ่มต้นทำให้โรงงานสามารถที่จะดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ข้อมูลที่ได้จากการทบทวนสถานะเริ่มต้นจะใช้ในการจัดทำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายต่อไป

แนวปฏิบัติในการทบทวนสถานะเริ่มต้น

ในการทบทวนสถานะเริ่มต้นของบริษัทฯ จะทบทวนภายใต้ขอบเขตของการดำเนินงานในเรื่องวิธีการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย การเบิก-จ่ายสารเคมีและวัตถุอันตราย และการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยมีแนวทางในการทบทวนดังนี้

1. ทบทวนวิธีปฏิบัติในปัจจุบันของโรงงานที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย การเบิก-จ่ายสารเคมีและวัตถุอันตราย และการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตราย
2. ทรัพยากรในโรงงานที่ใช้ในการสนับสนุน เช่น งบประมาณ บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย การเบิก-จ่ายสารเคมีและวัตถุอันตราย และการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตรายมากน้อยเพียงใด
3. มาตรการต่างๆ ของวิธีการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย การเบิก-จ่ายสารเคมีและวัตถุอันตราย และการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตราย มีการจัดทำเป็นเอกสารและได้ปฏิบัติตาม ตลอดจนมีการตรวจสอบมาตรการต่างๆ ที่ใช้ในโรงงาน

วิธีการในการทบทวนสถานะเริ่มต้นของบริษัทฯ มีวิธีการในการทบทวน ดังนี้

1. การสำรวจ เช่น เดินสำรวจ หรือสำรวจโดยวิธีการสัมภาษณ์
2. การตรวจตราเช่น ตรวจตราโดยใช้แบบตรวจสอบ (Checklist) ตามตัวอย่างแบบตรวจตรวจ (Checklist)แสดงในภาคผนวก ค
3. การประเมิน เช่น ประเมินข้อมูลที่ได้ทั้งจากภายในและภายนอก
4. การทบทวน เช่น ทบทวนบันทึกหรือรายงานการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ในรูปแบบการพรรณนา

1.2 การศึกษางานวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงการจะต้องศึกษางานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย งานวิจัย งานวิชาการและข้อกำหนดด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ (1) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (2) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 (3) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 (4) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (5) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (6) ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2534 (7) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรมเรื่อง คู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย พ.ศ. 2550 (8) พระราชบัญญัติความคุ้มครองกัญชา พ.ศ. 2530 (9) คู่มือการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในโรงงานอุตสาหกรรม (10) คู่มือแนวปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารจัดการสารเคมีและของเสียอันตราย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (11) คู่มือความปลอดภัยในการปฏิบัติงานกับสารเคมีสำหรับห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

แนวปฏิบัติในการศึกษางานวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาหลักเกณฑ์และข้อกำหนดต่างๆของงานวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลและอ้างอิงในการพัฒนารูปแบบแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ทำการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งสนับสนุนและแหล่งข้อมูลต่างๆได้แก่
 - 1.1 หน่วยงานราชการ
 - 1.2 ห้องสมุด
 - 1.3 สถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม นายจ้าง ลูกจ้าง
 - 1.4 องค์กรอื่นสำหรับแลกเปลี่ยนข่าวสาร
 - 1.5 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2. สรุปประเด็นและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางและเป็นแหล่งอ้างอิงในการพัฒนารูปแบบแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย

นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย โดยมีวิธีการดำเนินงานนี้

1. จัดตั้งคณะทำงาน โดยแต่งตั้งตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย การเบิก-จ่ายสารเคมีและวัตถุอันตราย และการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตราย เช่น หน่วยงานคลังสินค้า หน่วยงานผลิต และหน่วยงานด้านความปลอดภัย การดำเนินงานอาจจะต้องปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายของคณะทำงานมีดังนี้

1. จัดประชุมวางแผนการจัดทำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายโดยความถี่ในการประชุมให้เป็นไปตามมติของคณะดำเนินงาน
2. จัดทำแผนการดำเนินงานจัดทำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย
3. สรุปการดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายให้ผู้บริหารได้รับทราบ ก่อนนำแนวปฏิบัติไปใช้

2. พัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย คณะทำงานจะเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย โดยนำผลที่ได้จากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการจัดทำ และมีเขตขอบอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

2.1 มาตรการทั่วไป

- ให้กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการป้องกันอันตรายจากสารเคมีของแต่ละบุคคล เช่น ความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงาน ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ความรับผิดชอบของหัวหน้างานและความรับผิดชอบของพนักงาน ผู้ปฏิบัติงานกับสารเคมีและวัตถุอันตราย

- ให้จัดทำกฎทั่วไปในการปฏิบัติงานกับสารเคมีและวัตถุอันตรายตามความเหมาะสมกับลักษณะและประเภทของงานนั้นๆ

2.2 มาตรการส่วนบุคคล

- ให้จัดทำมาตรการส่วนบุคคล เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมในวิธีปฏิบัติที่ปลอดภัยในการใช้สารเคมี การเรียนรู้เอกสารข้อมูลความปลอดภัยของสารเคมี (MSDS) การกำหนดหลักทั่วไปในการปฏิบัติงานกับสารเคมีและวัตถุอันตราย

2.3 มาตรการระดับหน่วยงาน/แผนก

- ให้กำหนดมาตรการระดับหน่วยงาน/แผนก เช่น กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมในระเบียบวิธีปฏิบัติในการทำงานกับสารเคมีและวัตถุอันตรายให้กับพนักงานในหน่วยงาน/แผนก ตามตัวอย่างแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายแสดงในภาคผนวก ง

ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้และการปฏิบัติ

นำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ไปใช้และปฏิบัติ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ให้คณะทำงานนำเสนอแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตรายให้ผู้บริหารระดับสูงลงนาม และประกาศให้ทุกหน่วยงานในองค์กรได้รับทราบ
2. คณะทำงานนำเสนอปฏิบัติที่ได้จัดทำขึ้นทะเบียนกับเจ้าหน้าที่ควบคุมเอกสาร เพื่อเป็นเอกสารสนับสนุนในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย
3. หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการนำแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายไปใช้และปฏิบัติ ทั้งนี้จะต้องมีการแจ้งและฝึกอบรมแนวปฏิบัติดังกล่าวให้กับพนักงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้
 - 3.1 พนักงานใหม่จะต้องเข้ารับการอบรมก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง
 - 3.2 ทุกๆ 6 เดือน สำหรับพนักงานที่ผ่านการอบรมในครั้งแรกและ/หรือ
 - 3.3 ทุกครั้งสำหรับพนักงานรายบุคคลที่ได้รับอุบัติเหตุอันเนื่องจากสาเหตุการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตราย

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติ

เพื่อเป็นการติดตามผลการปฏิบัติว่ามีการนำไปปฏิบัติจริง และแนวปฏิบัติที่จัดทำขึ้นมีความเหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่การทำงานหรือไม่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการนำไปใช้และปฏิบัติที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโดยมีการดำเนินการดังนี้

วิธีดำเนินงานและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ

1. จัดตั้งทีมงานตรวจติดตามภายใน (Internal Auditor) เพื่อทำการติดตามผลการนำไปใช้และปฏิบัติ โดยทีมงานอาจจะจัดตั้งจากคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานสารเคมีและวัตถุอันตรายภายในองค์กร ทีมงานตรวจติดตามภายในมีหน้าที่ดังนี้

1) จัดทำแผนในการตรวจติดตาม โดยมีการประชุมร่วมกันและความถี่ในการประชุมให้เป็นไปตามมติของทีมงานตรวจติดตาม

2) ทำการตรวจติดตามและสรุปผลการตรวจติดตาม

2. จัดทำแบบตรวจสอบ (Internal Audit Check list) ทีมตรวจติดตามร่วมกันจัดทำแบบตรวจสอบ (Internal Audit Check list) โดยเนื้อหาและขอบเขตในการจัดทำจะต้องมีความสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ได้จัดทำขึ้น ข้อกำหนดและมาตรฐานของแบบตรวจสอบ (Internal Audit Check list) จะต้องไม่ต่ำกว่าที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

3. จัดอบรมชี้แจงเนื้อหาและขอบเขตของการตรวจติดตามให้กับทีมตรวจติดตามภายใน (Internal Auditor) และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยเจ้าของพื้นที่จะต้องไม่ตรวจหน่วยงานของตนเองแต่จะถูกตรวจ (Audit) จากผู้ตรวจติดตามคนอื่น

4. ทำการตรวจติดตามโดยใช้แบบตรวจสอบ (Internal Audit Check list)

5. สรุปผลการตรวจติดตามเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

6. การประเมินผลการปฏิบัติจะต้องปฏิบัติหลังจากนำแนวปฏิบัติไปใช้แล้ว 3 เดือน ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีเวลาในการปรับปรุงและแก้ไขตามแนวปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้อัตราส่วนร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ในรูปแบบการพรรณนา

แผนการดำเนินงาน

ผู้จัดทำโครงการได้จัดทำตัวอย่างแผนการดำเนินงานการพัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ของบริษัท เคบี ซีสเต็มส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

แผนการดำเนินงานการพัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ของบริษัท เคบี ซีสเต็มส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

ลำดับ ที่	รายการแผนงาน	เดือนที่				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		1	2	3	4		
1	ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนสถานะเริ่มต้น -การทบทวนสถานะเริ่มต้นของบริษัท เคบี ซีสเต็มส์ (ไทยแลนด์) จำกัด - การศึกษางานวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	↔	↔			คณะทำงาน คณะทำงาน	3,000 บาท
2	ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย		↔	↔		คณะทำงาน	5,000 บาท
3	ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้และการปฏิบัติ			↔	↔	คณะทำงาน	3,000 บาท
4	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติ				↔	คณะทำงาน	3,000 บาท